

VMB-ADVIES

Nieuwsbrief

AGRO

Oktober 2024

Geachte lezer,

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over de actualiteiten en ontwikkelingen die mogelijk voor uw bedrijfsvoering van belang kunnen zijn.

Wilt u naar aanleiding van deze informatie aanvullend advies of heeft u andere zaken die u wilt bespreken, neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn u graag van dienst.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

Deze nieuwsbrief is een uitgave van VMB-advies financieel en fiscaal adviesbureau. VMB-advies aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en/of handelingen gebaseerd op de informatie uit deze nieuwsbrief.

In deze nieuwsbrief:

Bedrijfsvoering	
Beleid Ministerie van LVVN	2
Fiscaal	
Miljoenennota en Belastingplan 2025	2
GLB/Gecombineerde opgave	
Geplande aanpassingen GLB 2025	2
Definitieve GLB-aanvraag 2024	6
Aanvullende financiering eco-activiteiten	6
Juridisch	
Ganzenschade in natuurgebieden toch vergoed	4
Mestwetgeving	
Uitstel inzaai vanggewassen	3
Aanpak mestmarkt	6
Aanpassing nationale en sectorale mestproductieplafonds	7
Stikstofgebruiksnorm groenbemesters	7
Ruimtelijke ordening en milieu	
Verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting	4
Opkoopregeling kleine sectoren	5
Subsidie	
Subsidie investering verduurzaming veehouderijlocaties met piekbelasting	5
Belangrijke data	1

Belangrijke data

15 oktober t/m 2 december 2024

Indienen definitieve Gecombineerde opgave in verband met uitbetaling GLB-subsidies 2024

21 oktober 2024

Uiterste datum inzaai vanggewas na maïs op zand- en lössgrond (verplichting) en na overige teelten op zand- en lössgrond (stimuleringsmaatregel)

21 oktober 2024 t/m 8 januari 2025

Openstelling subsidie investeringen verduurzaming veehouderijlocaties met piekbelasting

31 oktober 2024

Uiterste datum inzaai vanggewas voor alle biologisch geteelde maïs en voor op gangbare wijze geteelde suikermaïs, CCM, korrelmaïs en MKS

31 oktober 2024

Uiterste datum inzaai wintergraan als hoofdteelt na maïs op zand- en lössgrond

Miljoenennota en Belastingplan 2025

Het kabinet heeft op Prinsjesdag de Miljoenennota en het Belastingplan 2025 bekend gemaakt. De belangrijkste voorgestelde maatregelen die (land- en tuinbouw)ondernemers (kunnen) raken zijn:

Schijven inkomstenbelasting

De eerste schijf inkomstenbelasting die geldt bij een inkomen tot € 38.441 per jaar wordt verlaagd naar 35,82%. Er komt daarnaast een tweede schijf van 37,48%, die geldt bij een inkomen tussen de € 38.441 en € 76.817 per jaar.

Algemene heffingskorting opnieuw omlaag

Het maximale bedrag van de algemene heffingskorting gaat omlaag van € 3.362 in 2024 naar € 3.068 in 2025.

Verlaging MKB-winstvrijstelling

Deze vrijstelling houdt in dat een gedeelte van de winst is vrijgesteld van inkomstenbelasting. De vrijstelling gaat verder omlaag van 13,31% in 2024 naar 12,7% in 2025.

Voortzettingstermijn bedrijfsopvolgingsregeling (BOR)

Het kabinet wil de voortzettingstermijn veranderen van vijf naar drie jaar. Ondernemers hebben dan meer flexibiliteit in de bedrijfsvoering zonder het recht op de BOR te verliezen.

Landbouvvrijstelling

In het Belastingplan 2025 wordt niets genoemd over de landbouvvrijstelling. Wel liggen er adviezen die aandringen op versoering en zelfs afschaffing.

Kavelruilvrijstelling overdrachtsbelasting

Deze vrijstelling wordt gewijzigd om onbedoeld gebruik te voorkomen. De vrijstelling is vanaf 1 januari 2025 alleen nog van toepassing op opstallen die geheel of nagenoeg geheel (90% of meer) ten behoeve van de landbouw bedrijfsmatig worden geëxploiteerd. Zij geldt niet meer voor het verkrijgen van een woning in het buitengebied, tenzij het gaat om een agrarische bedrijfswoning die voorts functioneel is verbonden met het agrarische bedrijf.

Glastuinbouw

De glastuinbouw krijgt vanaf 2025 te maken met een verhoging van de energielasten doordat de Wet fiscale klimaatmaatregelen van kracht wordt. Met deze wet wordt het verlaagd tarief energiebelasting langzaam uitgefaseerd en de WKK-vrijstelling stapsgewijs ingeperkt. Bovendien gaan telers via het CO₂-sectorsys-teem een heffing betalen voor hun CO₂-emissie.

Salderingsregeling

De salderingsregeling voor kleinverbruikers van zonnepanelen wordt per 2027 afgeschaft.

Beleid Ministerie van LNV

Op Prinsjesdag is de begroting 2025 van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNV) gepubliceerd, waarin ook het beleid voor de komende jaren is beschreven. Voor het jaar 2025 zijn de uitgaven begroot op € 4,7 miljard.

- Er wordt een (op termijn afrekenbare) stoffenbalans ontwikkeld, die in de praktijk ingezet kan worden. Hiermee wordt voor ondernemers duidelijk welke doelen zij moeten behalen;
- In 2027 wordt de 'rode diesel' weer ingevoerd;
- Het kabinet zet in Brussel in op een nieuwe derogatie van de Nitraatrichtlijn en aanpassing van deze richtlijn om hiermee meer mestplaatsingsruimte te creëren;
- Er wordt komend jaar € 15 miljoen geïnvesteerd in het stimuleren van de export van dierlijke mest;
- Het kabinet wil stappen zetten naar een dierwaardige veehouderij en trekt hiervoor in 2025 € 1 miljoen uit.

Geplande aanpassingen GLB 2025

In het Nationaal Strategisch Plan, de nationale invulling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB-NSP), wordt per 2025 een aantal verplichte en een aantal gewenste wijzigingen doorgevoerd. Deze moeten nog worden voorgelegd aan de Europese Commissie.

GLMC 2: bescherming veengebieden

Bij de goedkeuring van het NSP door de Europese Commissie in 2022, is vastgelegd dat er aanvullende maatregelen moeten worden genomen voor de bescherming van veengronden. De voorwaarde om het geldende peilbesluit aan te houden, wordt vanaf 2025 uitgebreid naar alle veengronden. Om bodemberoering te beperken geldt voor alle percelen blijvend grasland op veengrond dat deze blijvend grasland moeten blijven. De Europese Commissie zal het voorstel van Nederland om veengronden te beschermen beoordelen en aangeven of het toereikend is.

GLMC 4 & 10: bufferstroken

Op de bufferstroken mogen geen chemische gewasbeschermingsmiddelen en biociden gebruikt worden. De minister van LNV wil ruimte bieden om chemische bestrijding toe te passen in het geval er geen alternatieve bestrijdingsmogelijkheden zijn. Het gaat dan (onder meer) om de verplichte bestrijding van wilde haver, knolcyperus en bepaalde invasieve exoten.

Nieuwe en vervallen eco-activiteiten per 2025

Er worden twee eco-activiteiten toegevoegd: 'Voedselbos' en 'Tagetes als aaltjesbestrijding'. De activiteit 'Vroeg ras rooigewas 1 november' wordt verwijderd, omdat deze maar marginaal bijdraagt aan één van de doelen van de ecoregeling. Bovendien schrijft de minister geen voorstander te zijn van kalenderlandbouw.

Ecoregeling punten en waardes

Jaarlijks vraagt het ministerie van LNV de WUR om advies over de gewassenlijsten, puntentoekenning en waardes voor de eco-activiteiten. De minister is voornemens het advies voor 2025 grotendeels over te nemen. Eén van de adviezen is dat bij de eco-activiteiten 'natte teelt', 'bufferstrook met kruiden (langs bouwland/grasland)', 'grasland met kruiden' en 'houtig element (overige houtige elementen)' uitsluitend gebruik gemaakt mag worden van inheemse plantensoorten. Als dit niet gebeurt, moet de score voor biodiversiteit verlaagd worden.

Sociale conditionaliteiten

Bij de start van de huidige GLB-periode is de Europese verplichting tot de invoering van sociale conditionaliteiten uitgesteld tot 2025. Deze worden nu van kracht. Sociale conditionaliteiten koppelen de GLB-subsidies aan het naleven van bestaande sociale wet- en regelgeving met betrekking tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten en een veilige werkomgeving op het bedrijf. Een overtreding kan leiden tot een boete op basis van de betreffende wetgeving, maar ook tot een korting op de GLB-subsidie.

Uitstel inzaai vanggewassen

De minister van LNV heeft besloten drie weken uitstel te verlenen voor de verplichte uiterlijke inzaaidatum van vanggewassen na maïs en de gestimuleerde uiterlijke inzaaidatum van vanggewassen na overige teelten op zand- en lössgrond.

Het vanggewas moet nu uiterlijk 21 oktober 2024 worden ingezaaid. Reden voor het uitstel is dat sinds het najaar van 2023 in heel Nederland de neerslag meer dan gemiddeld is geweest, waardoor gewassen later zijn gezaaid en gepoot.

Gewassen niet tijdig afgerijpt

Zelfs wanneer de weersomstandigheden de komende periode zeer gunstig zijn voor de groei en afrijping van gewassen, is het niet haalbaar om gewassen rijp te oogsten voor 1 oktober dit jaar, omdat het aantal benodigde groeidagen niet wordt gehaald.

Het tijdig inzaaien van vanggewassen kan tot een forse verlaging van de nitraatconcentratie in het grondwater leiden en is noodzakelijk om de waterkwaliteit te verbeteren. Een vroeger ingezaaid vanggewas is het meest effectief, omdat het meer groeidagen voor de winter heeft, waardoor het meer stikstof kan opnemen. Echter, in de bijzondere situatie van dit jaar zal naar alle waarschijnlijkheid een latere oogst van een nog groeiend gewas met een later ingezaaid vanggewas tot minder stikstofverliezen leiden dan een vroege oogst van onrijpe gewassen en een vroeger ingezaaid vanggewas.

Inzaai vanggewas binnen zeven dagen na oogst

Het oogsten in het natte najaar van 2023 en het zaaien en poten in het natte voorjaar van 2024 hebben de bodemstructuur verslechterd. Om voldoende tijd te hebben voor het uitvoeren van herstelwerkzaamheden, wordt een periode van zeven dagen toegestaan tussen de oogst van het hoofdgewas en het inzaaien van een vanggewas.

Overige teelten: verschuiven periodes met oplopende korting

Bij overige teelten verschuiven de periodes waarop de oplopende korting wordt toegepast naar: 22 oktober tot en met 3 november, 4 november tot en met 19 november en 20 november 2024. De opbouw van de korting van respectievelijk 5, 10 en 20 kg stikstof per ha blijft onveranderd. Wanneer geen vanggewas is ingezaaid op 20 november 2024, wordt de maximale korting van 20 kg stikstof per ha toegepast in het opvolgende kalenderjaar.

Verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting

Veehouders met piekbelasting die hun bedrijf vrijwillig willen verplaatsen naar een locatie waar meer ruimte is voor landbouw, kunnen via de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) subsidie krijgen voor de verplaatsing van het bedrijf. Er is ook subsidie mogelijk voor een haalbaarheidsonderzoek. Deze is bedoeld voor veehouders die wel plannen hebben voor een verplaatsing, maar eerst willen laten uitzoeken of dit (financieel) haalbaar is.

Budget en aanvraagperioden

Voor de verplaatsingsregeling is € 90 miljoen beschikbaar, voor het haalbaarheidsonderzoek € 15 miljoen. De subsidie voor het haalbaarheidsonderzoek kan aangevraagd worden van 2 december 2024 tot en met 30 mei 2025, de subsidie voor de bedrijfsverplaatsing in de periode 6 januari 2025 tot en met 30 november 2027. Voor beide onderdelen geldt dat aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Piekbelaster

Er is sprake van een piekbelaster indien de stikstofneerslag van de veehouderijlocatie op een overbelast Natura 2000-gebied (stikstofvrucht) 2.500 mol of hoger is. De stikstofvrucht moet berekend worden met AERIUS Check op basis van het gemiddeld aantal dieren dat twee kalenderjaren voorafgaand aan het jaar van indiening van de aanvraag is gehouden en op basis van het huisvestingssysteem. Wanneer het gemiddeld aantal dieren in dit referentiejaar niet representatief is, kan worden uitgegaan van één of twee kalenderjaren voor dit referentiejaar. Bij een voliërestal of een melkveeststal met een emissiearme vloer, waar de stikstofuitstoot hoger is dan gedacht, mogen andere gegevens bij de uitstoot van de stal gebruikt worden.

Waarvoor subsidie?

Bij de verplaatsingsregeling kan subsidie verkregen worden voor:

- Verhuizing van gebouwen, voorzieningen en dieren naar de nieuwe locatie (100%);
- Overname of vervanging van gebouwen op de nieuwe locatie, inclusief proceskosten voor bijvoorbeeld de notaris (maximaal 100%);
- Sloop van de gebouwen op de oude locatie (100%, maximaal € 45 per m²);
- Modernisering van de gebouwen en voorzieningen op de nieuwe locatie (65%, maximaal € 100.000; voor jonge landbouwers: 80%, maximaal € 100.000);
- Inhuur van onafhankelijke deskundigen (95%, maximaal € 25.000);
- Niet subsidiabel: het gedeelte van de investeringskosten dat leidt tot een verhoging van de productiecapaciteit.

Voor het haalbaarheidsonderzoek bedraagt de subsidie 95% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 50.000.

Voorwaarden

Er moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- Het bedrijf op de oude locatie valt onder de aanpak piekbelasting;
- Het bedrijf wordt verplaatst naar een locatie in Nederland of een ander EU-land;
- Het bedrijf op de nieuwe locatie valt niet onder de aanpak piekbelasting;
- Het bedrijf op de nieuwe locatie wordt binnen twee jaar na de toewijzing van de subsidie gestart;
- De bedrijfsverplaatsing moet binnen drie jaar na de toewijzing van de subsidie zijn afgerond. Dit geldt ook voor de werkzaamheden op de oude locatie;
- Er mag geen andere subsidie zijn toegekend voor verplaatsing of beëindiging van het veehouderijbedrijf;
- Er moet een administratie van de bedrijfsverplaatsing bijgehouden worden, welke minimaal tien jaar wordt bewaard.

Ganzenschade in natuurgebieden toch vergoed

Een vleesveehouder pachtte 50 ha grond, gelegen in twee natuurgebieden, die hij pachtte van de Stichting Landschap Noord-Holland. Hij verzocht de provincie verzocht om een tegemoetkoming in de schade die ganzen op deze grond hadden toegebracht. De provincie weigerde dit, omdat uit de pachtovereenkomst volgde dat er beperkingen golden ten aanzien van het landbouwkundig gebruik en dat dit gebruik ongeschikt was aan natuur- en landschapsbehoud. Hiervoor was een lage pachtprijs van € 80 per ha overeengekomen.

De vleesveehouder stelde met succes hoger beroep in bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De Afdeling oordeelde dat niet viel in te zien waarom de enkele aanwezigheid van landbouwkundige beperkingen, betekende dat de vleesveehouder geen recht had op een tegemoetkoming in faunaschade. Dit is anders wanneer de landbouwkundige beperkingen invloed zouden hebben op de bestrijding van schadeveroorzakende diersoorten. Als de pachtovereenkomst beperkingen kent voor de bestrijding hiervan, kan in beginsel gezegd worden dat hiermee het risico op faunaschade is aanvaard.

De provincie had onvoldoende gemotiveerd hoe en waarom het op grond van de inhoud van de pachtovereenkomst tot het oordeel was gekomen dat de daarin opgenomen landbouwkundige beperkingen met zich mee brengen dat de vleesveehouder het risico op faunaschade had aanvaard. Ook had de provincie niet gemotiveerd waarom aangenomen zou mogen worden dat het eventuele risico op faunaschade eveneens in de pachtprijs verdisconteerd zou zijn.

Opkoopregeling kleine sectoren

De Europese Commissie heeft een Nederlandse regeling van € 50 miljoen goedgekeurd om veehouders te compenseren voor het vrijwillig sluiten van veehouderijen in natuurgebieden in Nederland. Het doel van de regeling is het verminderen van de stikstofdepositie veroorzaakt door landbouwactiviteiten in overbelaste Natura 2000-gebieden, in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het gaat bij deze regeling om veehouderijlocaties met specifieke diercategorieën en nitraatdepositieplafonds die voorheen niet onder de bestaande regelingen vielen. Deze nieuwe opkoopregeling is opgesteld door het vorige kabinet en de huidige minister van LNV wil hieraan wel haar medewerking geven omdat de regeling vrijwillig is.

Directe subsidie-steun maximaal 120% van de subsidiabele kosten

De regeling heeft een looptijd van vijf jaar en staat open voor kleine en middelgrote veehouders in Nederland die vrijwillig en onherroepelijk hun veehouderijlocaties sluiten, waarbij de stikstofdepositie op deze locatie bepaalde minimumniveaus overschrijdt. De steun zal worden verleend in de vorm van directe subsidies en kan tot 120% van de subsidiabele kosten dekken, inclusief de compensatie voor het verlies aan productiecapaciteit en de kosten van de ontmanteling en verwijdering van de productiecapaciteit.

Aanvulling op bestaande beëindigingsregelingen

De regeling is een aanvulling op de bestaande beëindigingsregelingen om de stikstofdepositie in Natuurgebieden te verminderen. Het gaat om bedrijven met melkgeiten, overig rundvee (zoogkoeien, vleesstieren), konijnen, vleeseenden en vleeskalveren.

Publicatie regeling

Het is de bedoeling de regeling eind september te publiceren. Dan zal pas duidelijk worden wat de exacte voorwaarden zijn.

Subsidie investeringen verduurzaming veehouderijlocaties met piekbelasting

Veehouderijbedrijven met melkvee, vleeskalveren of varkens die onder de aanpak piekbelasting vallen, kunnen subsidie krijgen voor investeringen die zorgen voor minder uitstoot van ammoniak. Belangrijke voorwaarde is dat het aantal dieren in de vijf jaar na vaststelling van de subsidie niet mag toenemen ten opzichte van het referentiejaar 2021.

Budget en aanvraagperiode

Voor deze regeling is een budget van € 60 miljoen beschikbaar. De subsidie kan aangevraagd worden in de periode 21 oktober 2024 (9.00 uur) tot en met 8 januari 2025 (23.59 uur).

Piekbelaster

Er is sprake van een piekbelaster indien de stikstofneerslag van de veehouderijlocatie op een overbelast Natura 2000-gebied (stikstofvrucht) 2.500 mol of hoger is. De stikstofvrucht moet berekend worden met AERIUS Check op basis van het gemiddeld aantal dieren en het huisvestingssysteem in 2021. Wanneer het gemiddeld aantal dieren in 2021 niet representatief is, kan worden uitgegaan van het gemiddeld aantal dieren in 2019 of 2020.

Varkenshouders in Noord-Brabant

Varkenshouders in Noord-Brabant kunnen alleen subsidie krijgen wanneer de uitstoot van de veehouderijlocatie met meer dan 85% vermindert. In deze provincie moeten veehouders de uitstoot vanaf 1 juli 2024 namelijk al verminderen met 85%.

Waarvoor subsidie?

Er kan subsidie verkregen worden voor investeringen die (samen) zorgen voor een lagere ammoniakuitstoot én voor maatregelen die zorgen voor verbetering van de brandveiligheid of het dierenwelzijn. Er moet daarom geïnvesteerd worden in een combinatie van maatregelen. Varkens- en vleeskalverhouders zullen in ieder geval moeten investeren in luchtwassers, melkveehouders in een Lely Sphere.

Hoogte subsidie

De subsidie bedraagt maximaal 80% van de kosten, maar minimaal € 25.000 en maximaal € 600.000 per veehouderijlocatie. Er mogen nog geen verplichtingen zijn aangegaan op het moment van aanvraag van de subsidie.

Definitieve GLB-aanvraag 2024

Om de via de Gecombineerde opgave aangevraagde GLB-subsidies daadwerkelijk uitbetaald te krijgen, moet in de periode 15 oktober tot en met 2 december 2024 een definitieve opgave ingediend worden.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- Is het bouwplan juist?
- Is het juiste nagewas/vanggewas ingevuld?
- Zijn de aangevraagde eco-activiteiten daadwerkelijk uitgevoerd en is aan de voorwaarden voldaan? Wanneer dit niet het geval is, is het raadzaam de betreffende eco-activiteit terug te trekken.

Aanvullende financiering eco-activiteiten

Ook dit jaar hebben veel landbouwers gekozen voor deelname aan de eco-regeling. Dit leidt naar verwachting opnieuw tot een budgettekort. Op de LVVN-begroting is daarom € 50 miljoen gereserveerd voor een compensatieregeling. Deze is anders van opzet dan vorig jaar. Iedere deelnemer aan de eco-regeling die tenminste voldoet aan de drempel voor het uitbetalingsniveau 'brons' ontvangt voor het einde van dit jaar een bedrag van € 32,50 per subsidiabele hectare. Dit bedrag zal worden verrekend met de definitieve eco-premie waardoor landbouwers in totaal de geplande bedragen ontvangen.

Aanpak mestmarkt

De afbouw van de derogatie heeft gezorgd voor een gespannen situatie op de mestmarkt, waardoor boerenbedrijven worden geconfronteerd met hoge mestafzetkosten en moeite hebben om hun mest af te zetten. Het verdienvermogen van boeren staat daarmee onder grote druk. De minister van LVVN heeft de Tweede Kamer geïnformeerd over haar voorgenomen aanpak, die bestaat uit een mix van maatregelen die op korte termijn in gang gezet kunnen worden en structurele maatregelen voor de langere termijn.

Tekort aan plaatsingsruimte

Door de afbouw van de derogatie en de voorwaarden uit de derogatiebeschikking (bufferstroken en NV-gebieden) vervalt naar schatting uiteindelijk in 2026 in totaal 78 miljoen kg stikstof uit dierlijke mest aan plaatsingsruimte. Door de voorgenomen verlaging van de mestproductieplafonds met ca. 10% blijft er vanaf 2026 nog een gat aan plaatsingsruimte over van 53 miljoen kg stikstof uit dierlijke mest.

Hoofdinzet: aanpassing Nitraatrichtlijn

Het kabinet zet primair in op het vergroten van de plaatsingsruimte door aanpassing van de Nitraatrichtlijn. De grens voor plaatsing van dierlijke mest (170 kg N/ha) zou afgeschaft moeten worden. De noodzaak om de mestproductie te doen dalen wordt dan kleiner. Daarbij zal ook de verhouding dierlijke mest en kunstmest worden betrokken.

Maatregelen op korte termijn

- Verkleining derogatievrije zone rondom stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden van 250 meter naar 100 meter per 1 januari 2025. Hiervoor moet wel eerst worden overlegd met de Europese Commissie;
- Vergroten exportmogelijkheden mest en stimulering mestverwerking;
- Verhoging stikstofcorrectiefactor voor gasvormige verliezen in de melkveehouderij van 10,1% naar 14% per 1 januari 2025. Daardoor hoeven overschotbedrijven minder mest af te voeren. Dit geldt niet voor bedrijven die deelnemen aan BEX, omdat bij dit systeem niet wordt gewerkt met een stikstofcorrectiefactor;
- Verhoging in 2025 van het subsidiebedrag op basis van de regeling behoud grasland. Dit moet mogelijk worden doordat waarschijnlijk de individuele de-minimis grens wordt verhoogd van € 20.000 naar € 37.000 per bedrijf per drie jaar.

Europese inzet: structurele maatregelen op langere termijn

- Inzet op schrappen huidige generieke norm voor dierlijke mest in Nitraatrichtlijn, met in plaats daarvan het vaststellen van gewas- en grondsoortgerichte stikstofgebruiksnormen;
- Inzet op nieuwe derogatie en herziening van de huidige aflopende derogatie;
- Herziening van de aanwijzing van heel Nederland als kwetsbaar en daarmee doorwerking van de actieprogramma's nitraat;
- Mogelijk maken gebruik van RENURE-producten (bewerkte dierlijke mest) boven de gebruiksnorm dierlijke mest per 1 januari 2025.

Nationale inzet: maatregelen en oplossingen voor de lange termijn

- De door het vorige kabinet voorgestelde sectorale mestproductieplafonds zullen worden gewijzigd. Zie artikel 'Aanpassing nationale en sectorale mestproductieplafonds';

- Er zal een vrijwillige brede beëindigingsregeling worden uitgewerkt en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Europese Commissie;
- Voerspoor: verlaging stikstof in rundveedrijfmest door lager aandeel ruw eiwit in rantsoen, onderzoek naar toepassing additieven en voersamenstellingen die een emissiereducerende werking hebben en stimuleren gebruik methaan-reducerende veevoerders;
- Faciliteren verwerking dierlijke mest in potgrond;
- Volgens het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn moet de melkveehouderij in 2032 grondgebonden zijn. De minister gaat bekijken hoe dit verder ingevuld kan worden.

Aanpassing nationale en sectorale mestproductieplafonds

Volgens de huidige derogatiebeschikking moet de mestproductie in 2025 met ca. 10% worden teruggebracht ten opzichte van 2020. Hiervoor moeten de nationale en sectorale mestproductieplafonds worden verlaagd.

Het vorige kabinet heeft daartoe begin juni een wetsvoorstel ter consultatie voorgelegd. Daarin was echter nog geen rekening gehouden met het effect van de beëindigingsregelingen Lbv en Lbv-plus, omdat daar destijds nog geen gegevens over bekend waren.

De huidige minister van LNV wil de sectorale mestproductieplafonds in het wetsvoorstel wijzigen. Zij gaat er vanuit dat de verwachte mestproductie in 2025 gelijk is aan het niveau van 2024. Daar trekt zij het potentiële effect van de vermindering van de mestproductie per sector vanwege de Lbv en Lbv-plus vanaf. Daarbij gaat zij er vanuit dat 65% van degenen aan wie op dit moment een beschikking Lbv of Lbv-plus is verleend, daadwerkelijk het bedrijf zal beëindigen. De reductieopgave die vervolgens overblijft verdeelt ze daarna evenredig over de sectoren. Iedere sector draagt hiermee bij aan de opgave die de gehele veehouderij heeft om onder de nationale plafonds van de derogatiebeschikking te komen.

Om aan de reductieopgaves te voldoen, kiest de minister ervoor in alle drie sectoren af te romen bij de overdracht van productie-/dierrechten. Voor de fosfaatrechten (melkvee) geldt dat het afromingspercentage zal worden verhoogd naar 30%, voor de varkenssector zal een afromingspercentage van 25% worden ingevoerd en voor de pluimveesector van 15%.

Stikstofgebruiksnorm groenbemesters

Vanaf dit jaar wordt er in de meeste gevallen geen aparte stikstofgebruiksnorm meer toegekend bij de teelt van een groenbemester. Een groenbemester dient er juist voor om zoveel mogelijk nutriënten uit de bodem op te nemen, waardoor bemesting hiervan niet voor de hand ligt.

Geen stikstofgebruiksnorm voor vlinderbloemige groenbemesters

De stikstofgebruiksnorm voor vlinderbloemige groenbemesters is geheel komen te vervallen. Deze kunnen immers zelf stikstof opnemen uit de lucht.

Stikstofgebruiksnorm voor niet-vlinderbloemige groenbemesters

Er is nog wel een extra stikstofgebruiksnorm van toepassing, indien:

- Een niet-vlinderbloemige groenbemester aansluitend op de teelt van granen, graszaad of koolzaad wordt geteeld;
- Inzaai voor 1 september plaatsvindt;
- De groenbemester niet voor 1 februari wordt vernietigd.

Hoogte extra gebruiksnorm

De extra stikstofgebruiksnorm bedraagt 60 kg per ha op klei- en veengrond en 50 kg per ha voor zand- en lössgrond.

Voor zand- of lössgrond geldt dat bij de teelt van een groenbemester na graan of koolzaad gerekend mag worden met 100% van de stikstofgebruiksnorm. Wanneer de groenbemester wordt geteeld na gras op bouwland, mag 50% van de stikstofgebruiksnorm gebruikt worden.